

Veďte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Otázka uplatnění pohledávky zajištěné avalovanou blankosměnkou po skončení oddlužení avala

V rámci výkonu advokacie jsem měl možnost se seznámit s poměrně zajímavou kauzou, která se týká otázky uplatnění směnek vůči fyzické osobě po skončení jejího oddlužení, a která není dle mého názoru dosud dostatečně objasněna, ať již prostřednictvím judikatury nebo odborné literatury.

Co se týká skutkového popisu kauzy uvádím následující skutkové okolnosti:

- společnost, jejímž byla fyzická osoba jednatelem, uzavřela s bankovním domem smlouvu o úvěru
- tato smlouva byla zajištěna vlastní blankosměnkou avalovanou jednatelem
- z důvodu nesplácení dluhu dlužníkem, došlo k přistoupení k dluhu ze strany jednatele formou notářského zápisu s přímou vykonatelností
- jednatel podal návrh na povolení oddlužení, které mu následně bylo věcně a místně příslušným soudem schváleno
- bankovní dům se přihlásil do insolvenčního řízení se svou pohledávkou z titulu přistoupení k dluhu
- oddlužení skončilo splněním splátkového kalendáře, když věřitelé byli uspokojeni z cca. 46%, což insolvenčním soudem vzato na vědomí a jednatel byl osvobozen od placení pohledávek
- bezprostředně po skončení insolvenčního řízení uplatnil bankovní dům pohledávku vůči jednatelem, když vyplnil předemtnou blankosměnku, a to ve výši, která převyšuje výši pohledávky uplatněné v oddlužení

Co se týká posouzení celé kauzy, je nutné nejprve vyhodnotit, zda-li byl bankovní dům oprávněn blankosměnku vyplnit. „*Pojem blankosměnka v zákoně směnečném a šekovém (zákon č. 191/1950 Sb., dále jen ZSŠ) nenalezneme. Problematikou blankosměnky se zabývá ustanovení § 10 čl.I. ZSŠ, které stanoví: Nebyla-li směnka, která byla při vydání neúplná, vyplněna tak, jak bylo ujednáno, nemůže se namítat majiteli směnky, že tato ujednání nebyla dodržena, ledaže majitel nabyt směnky ve zlé víře anebo se při nabývání směnky provinil hrubou nedbalostí. Jak vyplývá z výše řečeného, zákonodárce užívá pro vyjádření blankosměnky pojmu neúplná směnka. Blankosměnku lze tedy charakterizovat jako záměrně neúplnou listinu, která se však má podle vůle účastníků stát směnkou. Listina přitom musí obsahovat nezbytné náležitosti (viz. níže) a při jejím vydání musí být nabyvateli udělena tzv. vyplňovací právo.*[\[1\]](#)“ S ohledem na shora uvedené tedy vyplývá, že za situace, kdy dojde k dodržení dohody o právu a způsobu vyplnění blankosměnky, je bankovní dům oprávněn takto učinit. Jsem přesvědčen, že na tomto se ničeho nemění ani okamžikem osvobození od placení pohledávek ze strany insolvenčního soudu, neboť toto osvobození se týká pouze placení, nikoliv uplatnění. Lze tedy uzavřít, že bankovní dům byl oprávněn předemtnou blankosměnku vyplnit.

Co se týká vlastního uplatnění nyní již vyplněné zajišťovací směnky k původnímu úvěru, zde se již s právním názorem bankovního domu rozcháším.

Úvodem je třeba upozornit na konstantní judikaturu Nejvyššího soudu dle které ne vždy přísluší kauzální námitky směnečnému rukojmímu[2], přičemž vždy je nutné posuzovat celý závazek jako takový a za situace, kdy podepsal jednatel smlouvu, jejíž součástí byla i směnečná dohoda mezi společnostmi, kterou zastupoval jako jednatel, následně zajišťovací směnku avaloval a netvrdil, že se žalobcem uzavřel směnečnou dohodu jiného obsahu, není pochyb o tom, že převzal se souhlasem věřitele ze smlouvy směnečné rukojemství za stejných podmínek, za jakých převzala závazek ze směnky společnost.[3] Lze tedy uzavřít, že jednateli přísluší kauzální námitka zániku zajištěného dluhu.

Kauzální námitka pak dle mého názoru může spočívat i v odkazu na osvobození od placení dluhů a pohledávek, neboť s ohledem na shora citovaný rozsudek Nejvyššího soudu lze dle mého analogicky dovodit, že pokud je jednatel oprávněn úspěšně namítat zánik dluhu, je stejně tak oprávněn namítat, že se z důvodu předvídaného zákonem stala ze zajišťovaného dluhu naturální obligace, rozuměno, že byl od placení dluhu osvobozen, neboť splnil splátkový kalendář v rámci oddlužení.

Problém však může v podobných případech nastat za situace, kdy avalovi ze směnky nebude kauzální námitka příslušet, a to např. z důvodu, že dojde k převodu avalované směnky vyplněné po skončení insolvenčního řízení na nového věřitele, neboť v takovém případě mu kauzální námitky obvykle vůči novému věřiteli nepřísluší, a to dle ust. § 17 zákona směnečného a šekového.

Závěrem bych tedy doporučil všem avalům, u nichž probíhá oddlužení, aby po jeho skončení informovali remitenty avalovaných směnek, o jeho skončení. Ačkoliv avala tato skutečnost při převodu směnky nemusí zachránit od placení, může mu založit regresní nárok vůči nepoctivému remitentovi, který by směnku převedl.

Mgr. Jakub Jančovič,
spolupracující advokát

[HSP Partners advokátní kancelář v.o.s.](#)

Vodičkova 710/31
110 00 Praha 1

Tel.: +420 734 363 336
e-mail: ak@akhsp.cz

[1] K dispozici >>> [zde](#).

[2] např. usnesení NS ČR sp. zn. 29 Odo 1379/2006, ze dne 24.4.2007, usnesení NS ČR sp. zn. 29 Odo 810/2003, ze dne 4.5.2004

[3] rozsudek NS ČR sp. zn. 29 Cdo 3727/2007, ze dne 30.6.2009

Další články:

- [Právo na přístup ke kamerovým záznamům: střet GDPR, informačního zákona a praxe veřejných institucí](#)
- [Postoupení pohledávky na výživné jako novinka právní úpravy účinné od 1. 1. 2026](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Zápis ochranné známky bez komplikací. Klíčem k úspěchu je kvalitní předběžná rešerše](#)
- [Zneužití práva na přístup podle GDPR](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [Právní povaha sítě elektronických komunikací - režim náhrady škody](#)
- [Náhrada ušlého nájemného při předčasném ukončení nájemní smlouvy na nebytové prostory](#)